SPRAVODAJ OBCE LIPTOVSKÝ PETER

ROČNÍK I. JÚN 2006 Č. 1

Vážení spoluobčania!

Prichádzame k vám s prvým číslom nášho Spravodaja obce Liptovský Peter, ktorého prvoradým cieľom je informovať vás o dianí v našej obci. Veríme, že obecnej samospráve pomôže prehĺbiť komunikáciu s občanmi, zvýšiť ich aktivitu i záujem o veci verejné. Myslím, že nebudem ďaleko od pravdy, ak poviem, že našim spoločným prianím je, aby spravodaj prispel aj k upevneniu obecnej spolupatričnosti a tiež k vyššej kvalite nášho povedomia. Veď Liptovský Peter v minulosti patril medzi významné dediny horného Liptova a hoci historický vývoj uplynulých desaťročí kráčal inými cestičkami, z tohoto povedomia by sme mali čerpať inšpiráciu aj pre súčasnosť. Často sa hovorí, že Lipt. Peter je dedina zložená z dvoch, či dokonca troch kategórií ľudí. Starousadlíkov, novousadlíkov a bývalých príslušníkov armády. Pravda je, že občas to cítiť, najmä pri rozhodovacích procesoch, no tieto rozdiely môžeme preklenúť vzájomnou komunikáciou a lepším spoznávaním svojich názorov. Preto aj tento problém by som zaradil medzi, vôbec nie okrajové, ciele nášho Spravodaja. Jeho tvorcom, ktorých úlohou bude odteraz ďalšie skvalitňovanie informovanosti, na cestu prajem veľa tvorivých síl.

Ing. Pavol Lojdl,
starosta Lipt. Petra

Kultúrny dom do rekonštrukcie

Obecné zastupiteľstvo v Lipt. Petre zasadalo 15. mája. Najdôležitejším bodom programu bolo schválenie prípravy a vypracovanie projektu, podľa ktorého sa Severoslovenská vodárenská spoločnosť, a. s., na základe regionálneho princípu rozdelí na šesť nástupníckych akciových spoločností (Žilina, D. Kubín, Lipt. Mikuláš, Martin, P. Bystrica a Ružomberok). Na základe tohto delenia bude Lipt. Peter akcionárom vodárenskej spoločnosti Lipt. Mikuláš. V súvislosti s týmto procesom poslanci poverili starostu na vykonávanie všetkých úkonov, ktoré budú s týmto delením súvisieť. V ďalšej časti poslanci schválili príspevok 15 000 korún na okresnú súťaž dobrovoľných hasičských zborov, ktorá sa uskutočnila koncom mája v Lipt. Petre, 10 000 korún na usporiadanie Medzinárodného dňa detí a 3 000 korún pre deti z materskej školy na koncoročný výlet. Nezabudli ani na pani učiteľky, ktoré sa o ne starajú a ku koncu školského roku im odsúhlasili jednorázové odmeny. V závere sa poslanci kladne vyjadrili ku kúpe rodinného domu č. 37 s príslušenstvom a ku generálnej rekonštrukcii kultúrneho domu.

Posledné zasadnutie obecného zastupiteľstva bolo 19. júna, keď náš spravodaj bol už v tlačiarni, takže jeho obsah spomenieme len z pozvánky. Hlavným bodom programu bolo správa strediska bytového hospodárstva o vyúčtovaní

dodávok tepla a teplej vody za minulý rok. Poslanci na tomto stretnutí odsúhlasili aj plán zasadnutí obecného zastupiteľstva a plán zásobovacieho zabezpečenia obce spolu s plánom opatrení na zavedenie regulácie predaja životne dôležitých výrobkov a tovarov s využitím mimoriadnych regulovaných opatrení počas krízovej situácie. Posledný bod, jeho šalamúnsky názov, sa týka CO.

Investície v tomto roku

Rozkopaných ulíc sme si v minulom roku užili dosť a zdá sa, že ani v tomto to nebude inak. Je to pochopiteľné, pretože stará infraštruktúra je už po svojej životnosti a prišiel čas, keď ju treba obnoviť. V rámci investičných akcií obecný úrad plánuje v tomto roku v dome smútku vymeniť akumulačné pece za konvertory (akcia za 50 tis. Sk), vyasfaltovať príjazdové cesty a parkovisko pred novou 12-bytovkou (164 tisíc Sk), opraviť chodník od starej požiarnej zbrojnice k rodinnému domu č. 63 (do 400 tis. Sk). Okrem toho investuje 2,13 mil. korún (z fondov EÚ, štátu, SVS, a. s.) do rozšírenia splaškovej kanalizácie a ďalšie financie do chýbajúceho vodovodu, elektrofikácie a verejného osvetlenia na ulici za kostolom. Niekedy v jeseni plánuje pustiť sa do opravy fasády hasičskej zbrojnice a opravy kultúrneho domu. Vo výhľade má aj rekonštrukciu obecného rozhlasu.

Osemdesiatka nezamestnaných

Od 1. apríla do 31. novembra pracuje v malých obecných službách 7 dlhodobo nezamestnaných. Požiadavka obce bola na 10 ľudí. Preto, kto sa ich z nejakého dôvodu nemohol doteraz zúčastniť, môže sa ešte prihlásiť na obecnom úrade. Nezamestnaní v jarných mesiacoch čistili cesty, upratovali ihrisko, cintorín, ukladali žľaby na odtok dažďovej vody, podieľajú sa na zbere separovaného odpadu, likvidácii čiernych skládok a onedlho budú vymieňať drevené časti na lavičkách v obci. V máji sme v Lipt. Petre mali 81 evidovaných uchádzačov o zamestnanie.

Obec pripravuje svoju internetovú stránku, ktorú sprístupní v priebehu júla. Jej adresa bude www.liptovskypeter.sk

Spoločenská rubrika

• Privítali sme •

Zuzanu Lehotskú (25. 1. 2006), Anetu Balážovú (23. 2. 2006), Milana Polhoša (9. 3. 2006)

• Rozlúčili sme sa •

s Ivanom Hubkom (76 r.), Kvetoslavou Stachovou (66 r.), Petrom Krivošom (49 r.), Petrom Valkom(66 r.), Petrom Salvom (22 r.), Imrichom Tvaruškom (79 r.)

• Prisťahovali sa •

Květuša Dugovičová, Branislav Javor, Tatiana Ambrózová, Roman Pajonk, Zuzana Pastuchová, Božena Harmanová, Mária Mráziková, Alexandej Mrázik, Zuzana Mráziková, Miroslava Mráziková, Michal Mrázik, Richard Svrbík

• Odsťahovali sa •

Miroslava Ilavská, Peter Krajčovič, Kevin Krajčovič, Karol Chvála, Miroslav Baláž, Anna Balážová, Diana Balážová, Miroslav Baláž, Kristína Šušlíková, Vladimír Buliak

K 1. januáru 2006 v Liptovskom Petri žilo 1 388 obyvateľov.

Hasiči súťažili

Poslednú májovú sobotu sa v Liptovskom Hrádku konala súťaž dobrovoľných hasičských zborov (DHZ) Plameň 2006, v ktorej naši chlapci skončili na 13. mieste. Nasledujúci deň, v nedeľu, muži pretekali na petranskom ihrisku v obvodnom kole previerok pripravenosti DHZ. Vo svojom okrsku skončili na druhom mieste. Súťaž zavŕšili gulášom, ktorý si všetci účastníci veľmi pochvaľovali.

Slnko sa napokon usmialo

Medzinárodný deň detí sa na petranskom ihrisku konal až 10. júna. Dôvodom tohto neskorého dátumu boli dažde a zima, ktoré nás prenasledovali v predchádzajúcich týždňoch. Slnko v tento deň však urobilo svoje, takže nikto nebol ukrátený o radosť zo šantenia, pohybu a víťazstva v rôznych športových súťažiach. Kto nevyhral, sladkostiam neušiel. Aj preto deti zo všetkých častí obce sa naň ponáhľali div, že si nohy nepolámali na ceste dolu kopcom. Obohatením programu boli ukážky leteckých modelárov a „zlatým klincom" vystúpenie členov z Automotoklubu vo Vavrišove, ktoré sa tešilo veľkému záujmu. S dvoma motokárami a štvorkolkou boli deti doslova vo svojom živle.

Spomienka na významných rodákov

Obecný úrad sa pri príležitosti 720. výročia prvej písomnej zmienky o Liptovskom Petre rozhodol inštalovať pamätné tabule dvom významným rodákom. Fotografovi EFIAP Martinovi Martinčekovi (na rodnom dome) a generálovi Ferdinandovi Čatlošovi (na kultúrnom dome).

Martin MARTINČEK sa narodil 30. januára 1913 v Liptovskom Petre. Keď mal štrnásť rokov, nosil cestujúcim zo stanice kufre, aby si bez vedomia rodičov skôr nasporil na kúpu sľúbeného fotoaparátu. Počas štúdií práv i neskôr, po skončení vojny už ako šéf úradu Predsedníctva Slovenskej národnej rady, musel kúpu fotoaparátu niekoľkokrát odložiť. Idey sa však nevzdal, svoj fotoaparát držal v ruke až roku 1957 a odvtedy ho už nepustil. Rytier ducha. Advokát pravdy. Legenda slovenskej fotografie JUDr. Martin Martinček, EFIAP, zaslúžilý umelec, nositeľ Ceny Martina Benku a štátneho vyznamenania Radu Ľudovíta Štúra I. stupňa za celoživotné dielo. Bol majstrom umeleckej reportáže. Jadrom jeho fotografickej tvorby bol životný svet liptovských vrchárov, tak ako ho videl a zaznamenal medzi 50. a 70. rokmi 20. storočia. Martin Martinček zomrel 2. mája 2004 v Liptovskom Mikuláši.

Ferdinand ČATLOŠ sa narodil 7. októbra 1895 v Lipt. Petre. Bojoval v I. svetovej vojne. Pri Tarnopoli bol zajatý a 23. júna 1917 vstúpil do československých légií, s ktorými sa cez Irkutsk a Vladivostok dostal domov, kde bol demobilizovaný. Na naliehanie J. G. Tajovského vstúpil do aktívnej služby v čs. armáde. Po obsadení Sudet bol krátky čas zástupcom veliteľa operujúcich armád pri novozriadenej slovenskej autonómnej vláde. Po vzniku Slovenského štátu sa stal ministrom národnej obrany. Keď Nemecko napadlo Sovietsky zväz, jeho postoje sa radikálne zmenili a 2. septembra sa v B. Bystrici prihlásil do služieb SNP. Vzápätí ho však zatkla jegorovova partizánska brigáda. Nasledovalo väzenie v Rusku a v roku 1947, doma, jeho päťročné odsúdenie. Zomrel v roku 1972 v Martine vo veku 77 rokov.

Kam so všetkým tým odpadom?

Obec Liptovský Peter splnila všetky podmienky na nakladanie s nebezpečnými odpadmi, a preto jej Obvodný úrad životného prostredia udelil súhlas na manipuláciu s nimi. Odpadové minerálne a syntetické motorové oleje a olejové filtre sa budú zhromažďovať u L. Gajdoša č. d. 84, olovené batérie, žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť sa bude zhromažďovať v suteréne obecného úradu. Občanovi stačí, ak ich uloží k zamrežovaným dverám v južnej časti budovy. Samozrejme, v obci sa naďalej separuje bežný domový odpad. Pre sklo a plasty sú na uliciach špeciálne kontejnery (zvony), na tuhý komunálny odpar sú klasické nádoby. Ak má občan väčšie množstvo napr. novinového papiera, v Lipt. Petre ho môže odovzdať v materskej škole. V prípade že je mimo prevádzky, treba ho uložiť ku vchodu tak, aby ho vietor nerozfukoval po ulici. Trochu viac problémov má občan s farebnými a čiernymi kovmi, ktoré sa legálne dajú zlikvidovať iba v Kovmaxe v Lipt. Hrádku. Tiež upozorňujeme na to, že botanický odpad zo záhrad sa zásadne kompostuje, a to vrátane tenkých konárov. Ako vyplýva zo zákona, prísny zákaz jeho spaľovania platí a nielen v našej obci.

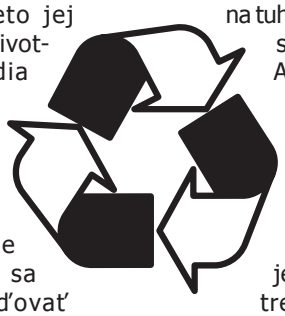

V poslednom období sa nám v okolí obce (pri Mlynici) opäť rozmáhajú čierne skládky. Hoci tento odpad produkujú občania, podľa zákona je za ne zodpovedná (keďže skládka leží v jej katastri) obec. Náklady na likvidáciu čiernych skládok idú z obecného rozpočtu, teda zo spoločného, čo znamená, že v nejakej inej položke môžu časom vážne chýbať. Netreba ani príliš zdôrazňovať, že za čierne skládky samozrejme hrozia obci rôzne sankcie. Tie naše, sa napríklad v máji dostali aj do pozornosti nie veľmi obľúbeného občianskeho združenia Tatry, ktoré jej ich vytklo a zaslalo obecnému úradu aj podnet na správne konanie a žiadosť o ich odstránenie. Aj z tohto prípadu vidíme, že odpad nie je len záležitosťou občana či obce.

Deti svojim matkám

Aj tohto roku sme si v obci pripomenuli Deň matiek. Pri tejto príležitosti sa v sobotu 13. mája uskutočnilo v kultúrnom dome stretnutie, na ktorom vystúpili deti z materskej školy, ktoré pod vedením učiteliek pripravili pekný program. Hovoriť o tom, že žiaden rodič si ho nenechal ujsť, je snáď zbytočné. Pre mnohé z detí to bola životná premiéra, pre mnohé matky hrdosť, ktorú pocítili na svoje ratolesti, zasa ten najkrajší darček. A tak to má byť čo najdlhšie. Podujatie pripravili učiteľky petranskej MŠ spolu s členmi komisie rozvoja vzdelávania mládeže, kultúry a športu.

Snímky: Peter Illéš

Lipt. Peter	Pocit nenasýtenosti	Ženské meno	Druh krytiny	Astát (chem. zn.)	Losie mäso		Malá os	Zhotovuje tkaním	Aký (básn.)		Prístroj	Malý reklamný plagát	Nasýtený uhľovodík	Odoberaj	Pracuj pluhom na poli		Príbuzný	Počítal	Len (po nem.)	Preber sa
Zohrieval						Odb. tech. kontrola / Náuka				Spojka						Spisovateľ				
1. časť tajničky										2. časť tajničky / Symbol kmeňa						3. časť tajničky / Nižší šľachtic				
Skratka pre pretlak				Rúbe / Nedaruje					Stredoveký nájazdník / Rastlina obs. kokain						Zrúb, stmi / Spotrebuj pitím					
Áno po rusky			Poľská rieka / Točňa					Kniha moslimov / 1049 rímskymi čís.						Povedaná myšlienka / Zn. magnet pások					Pomôcky: Aarau, Nida	
	Skúška	Ozdoba piva / Nerozdeľuj					List z väzenia / Ukazovacie zámeno						Jednomocný fenol / Ukrajinské mesto						Mužské krstné meno	Mesto v Sliezku
Elektróda						Stávkový lístok / Športové náradie						Zbav pary / Americký herec						Predložka so 6. pádom / Vábi		
Korpusy					Mesto v Kórei / Nanometer						Patriaci Adke / Predložka						Chyť / Molybdén			
Americké mužské meno			Daruje	Opak áno / Európska komisia				Cicavec z pralesa	O, Od Latinsky	Nie dobre / 95 rímsk. číslicami				Argón chem. zn.	Teba	Kýva / Ruténium chem. zn.				
Koniec tajničky																				
Nápor					Vrch						Mesto vo Švajčiarsku						Vedec. názov krídla			

Krátko z obce

• Knižnica je otvorená od 16.30 h do 18.30 h každý utorok. Medzi 7 000 zväzkami nájdete množstvo náučnej literatúry a beletrie pre deti i dospelých.

• Od septembra, resp. októbra sa v kultúrnom dome znova obnovia aerobicové stretnutia.

• Program osláv 720. výročia prvej písomnej zmienky o obci vyvrcholí v septembri slávnostným zasadnutím obecného zastupiteľstva, ale tiež kultúrnym programom s ohňostrojom.

• Vývoz TKO (z 110 l nádob) z rodinných domov sa bude konať každý nepárny týždeň v piatok až do zmeny, ktorú oznámi obecný úrad.

Trocha úsmevu

Cigáň kradne drevo a chytí ho lesník:
- Cigáň, čo to kradneš?
Cigáň hovorí:
- To je krmivo pre kravy.
- Odkedy kravy žerú drevo?
- Čo nezožerú, spálim.

Vojak z povolania chytí zlatú rybku a tá mu hovorí, že mu splní 3 priania. Vojak: „No dobre, tak už nechcem byť vojak," a to sa aj stalo. „Tak ďalej: Po druhé chcem mať dom, a všetko v ňom," (baby, bazén...). Aj toto želanie sa mu splnilo. „A po tretie si želám takú robotu, aby som v nej nič nerobil, iba bral veľký plat." A zlatá rybka povie: „Čáry máry lodný maják, nech je z teba zase vojak".

Boh stvoril zviera a povedal:
- Hmm, pekné.
Potom stvoril muža a povedal:
- Hmm, pekné.
A nakoniec stvoril ženu a povedal:
- Hmm, domaľuje sa.

Správne riešenie krížovky môžete doručiť na obecný úrad do 31. júla. Traja úspešní riešitelia budú obmenení.

SPRAVODAJ OBCE LIPTOVSKÝ PETER - Vydavateľ: Obecný úrad Liptovský Peter. Šéfredaktor PhDr. Peter Laučik. Redakčná rada: Zdena Belobradová, Anna Papajová, Elena Porubänová, Ing. Pavol Lojdl. Adresa redakcie: Obecný úrad, Lipt. Peter 100, tel. č. 044/522 24 84, fax: 522 24 84, mail: liptovsky.peter@in.slovanet.sk. Distribuované zdarma. Registračné číslo RP 182/2006.